

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux”, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei, împotriva încheierii din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” împotriva hotărârii din 14 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit de lege,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2018 SRL „Catol Lux” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei.

Prin hotărârea din 14 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată.

La 19 iulie 2019 SRL „Catol Lux” a depus apel împotriva hotărârii din 14 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Catol Lux” împotriva hotărârii din 14 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1) Cod administrativ.

La 21 noiembrie 2019 SRL „Catol Lux” a depus recurs împotriva încheierii din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a susținut că instanța de apel declarând inadmisibil apelul depus de SRL „Catol Lux”, a interpretat eronat prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă și art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 noiembrie 2019.

Astfel, recursul din 21 noiembrie 2019, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Catol Lux” împotriva hotărârii din 14 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1) Cod administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin.(1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 14 mai 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Catol Lux” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, reprezentantul SRL „Catol Lux” nu a fost prezent, însă a participat anterior în ședința de judecată din data de 15 aprilie 2019.

Actele cauzei atestă că, la 19 iulie 2019 SRL „Catol Lux” a depus apel împotriva hotărârii din 14 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, fără solicitarea de repunere în termen.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenul de depunere a apelului și-a început curgerea la 15 mai 2019, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 13 iunie 2019, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel a fost depusă la 19 iulie 2019, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 232 alin.(1) Cod administrativ. Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea apelului este limitat la un anumit interval și anume 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că termenul depunerii apelului începe a curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțare, iar în ultimul caz, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceea ce în prezenta cauză, nu s-a solicitat.

În context, este de notat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ remarcă și faptul că SRL „Catol Lux” a fost în cunoștință

despre existența prezentului litigiu și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui apel tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ respinge argumentele formulate în recurs, deoarece acestea sunt doar declarative și sunt lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux”.

Se menține încheierea din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru